

UTAZÁS A VILÁG KÖRÜL

SZKA_106_21

Tudósítások a világból

A modul szerzője: Wagner Éva

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

6. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Hol is van?					
A	A tanulók csoportokat alakítanak, majd a földrajzi atlasz és a kontúrtérkép segítségével a világtérképen különböző helyeket jelölnek be. A pedagógus tevékenyen elősegíti ennek gördülékenységét. 15 perc	Az érdeklődés felkeltése Emlékezet Térképismeret	Frontális munka – csoportalakítás	D1 (A kontinensek kontúrtérképe) atlasz, kontúrtérkép	P1 („Hol is van...?”)
I/b Hol is van?					
A	A csoportok bejelölik a világtérképen, hogy hol milyen nyelven beszélnek az emberek, milyen érdekességet tudnak róluk. Ezzel bővítik az információs térképet. Csoportonként egy, a kontinenseket ábrázoló kontúrtérkép szükséges. 10 perc	Előzetes tudás előhívása Emlékezet Térképismeret	Kooperatív tanulás – szóforgó	D1 (A kontinensek kontúrtérképe) atlasz, kontúrtérkép	P1 („Hol is van...?”)
B	A csoportok bejelölik a világtérképen, hogy hol voltak a közelmúltban nagyobb sportesemények, illetve hogy merre járt már közülük valaki. 10 perc	Előzetes tudás előhívása Emlékezet Térképismeret	Egyéni munka – feladatmegoldás	D1 (A kontinensek kontúrtérképe) atlasz, kontúrtérkép	P1 („Hol is van...?”)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A tanulók közösen felelevenítik a Nyolcvan nap alatt a Föld körül című regény (vagy film) eseményeit. Átbeszéljük, hogy mi a történet lényege, és hogy hogyan nyerte meg a fogadást a főszereplő. 10 perc	Előzetes tudás előhívása Emlékezet Összefüggéskezelő-képesség	Kooperatív tanulás – szóforgó		Földgömb
D	A gyerekek ismert filmeket idéznek fel, és felelevenítik, hogy ezek melyik kontinensen, mely városokban játszódnak. Bejelölik a világtérképen ezeket a helyszíneket. 10 perc	Előzetes tudás előhívása Emlékezet Összefüggéskezelő-képesség	Csoportmunka – ötletroham	Atlasz, kontúrtérkép	
I/c A mi világunk					
A	A csoportok összesítik a megemlélt helyszíneket, majd megkeresik azokat a falitérképen. 10 perc	Egyeztetés Elemzőkészség Összefüggéskezelő-képesség Térképismeret	Csoportmunka – csoportforgó		P2 (A mi világunk) földgömb

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Időzónák és éghajlati övek					
A	A megadott szöveget a tanulók csoportmunkában dolgozzák fel. Először egymás között felosztva olvassák el a szöveget, majd oldják meg a feladatokat közös megbeszéléssel. 35 perc	Információszerzés Értő olvasás Összefüggéskezelő-képesség Együttműködési készség Térképismeret	Kooperatív tanulás – szakértői mozaik, szóforgó	D2 (Időzónák, éghajlati övek) Földrajzi atlasz, íróeszközök, világtérkép fokhálózattal	P3 (Időzónák és éghajlati övek feladathoz)
II/b Anyaggyűjtés a helyszíni tudósításhoz					
A	A csoportok egy-egy város nevét közlő szókérdőívét húznak. Rövid felkészülés után a tudósítási vázlaton található információk alapján adatokat gyűjtenek a városról, ezeket rögzítik. 30 perc	Információk keresése és rendszerezése Kreativitás Együttműködési készség Ismeretszerző képesség	Csoportmunka – kutatás	D3 (Itt élünk mi) D4 (Tudósítás) atlasz, az iskolai könyvtár szakkönyvei Írószer	P4 (Itt élünk mi) P5 (Helyszíni tudósítások)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Helyszíni tudósítónk jelenti...					
A	A csoportok úgy adják elő a tudósításaikat, mintha valóban egy helyszínről jelentkeznének. Előkészülnek a szituáció előadására, eljátsszák a jelenetet, majd válaszolnak a tudósítókhöz intézett kérdésekre. 30 perc	Ismeretek bemutatása Kommunikatív készségek Kreativitás Élményszükséglet	Csoportmunka majd frontális munka – szituációs játék		P6 (Tudósítónk jelenti...) világtérkép, választott képek a riportokhoz
B	A csoportok újságcikket írnak arról a helyszínről, amelyről az adatokat gyűjtötték. A megírt cikkeket a csoportok kicserélik egymás között, így olvassák el egymás munkáit. 30 perc	Ismeretek bemutatása Írásbeli készségek Kreativitás Élményszükséglet	Csoportmunka – fogalmazás	Írószer	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Az én tudósítóm...					
A	A tanulók értékelik a tudósításokat. Az én tudósítóm... kezdetű mondat befejezésével a csoportok véleményt formálnak a saját munkájukról és a nekik leginkább tetsző tudósításokról. Lejegyzik a mondatokat, és az óra végén felrakják a faliújságra, vagy egy alkalmas helyre, ahol mindenki megnézheti. 5 perc	Értékelés Empátia Önreflexió Együttműködési készség	Kooperatív tanulás – szóforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok elmondják, hogy melyik cikkben mit találtak érdekesnek, fontosnak, és ajánlanak valamit a cikk írójának „további újságírói pályafutásához”. 10 perc	Értékelés Empátia Önreflexió Együttműködési képesség	Csoportmunka – megbeszélés Kooperatív tanulás – csoport szóforgó		
III/b Szívesen elutaznék...					
A	A tanulók a hallottak és a saját munkájuk során megismertek alapján kiválasztanak úti célul egy helyet a Földön, ahová szívesen elutaznának. Felírják egy lapra a helység nevét, és a lapokat elhelyezik a világtérképen. 5 perc	Önreflexió Fantázia Élményszükséglet Döntési képesség			

TANÁRI MELLÉKLET

P1 HOL IS VAN?

Ezen tevékenységek elvégzésével az a célunk, hogy a gyerekek mozgósítsák a Föld távolabbi tájaival kapcsolatos ismereteiket. Mivel a legtöbben valószínűleg sokat nézik a tévét, biztosan sok külföldi, Európán kívüli városról, vidékről láttak már képeket. A célunk, hogy a személyes élményeikhez kötődő helyszíneket megkeressék a térképen. Ha nem emlékeznének pontosan egy-egy város vagy ország nevére, próbáljunk meg segíteni nekik. A helyek megkereséséhez használják a földrajzi atlasz tárgymutatóját – ez segít abban, hogy az addig még nem ismert földrészeken is megtalálják a helyszíneket. A keresés módjának elsajátítása szinte észrevétlenül történik, a gyerekek segítik egymást, és így máshol is használható tudáshoz juthatnak. Azért érdemes a feladatot csoportmunkában elvégezni, mert így minden gyereknek lehetősége lesz saját emlékeinek felidézésére.

A javasolt útvonalak közül kiválaszthatunk egyet, de a tevékenység végezhető úgy is, hogy ezek közül mindegyiket feldolgozzuk. Ebben az esetben várhatóan gazdagabb képet kapunk a gyerekek előzetes tudásáról. Csak azokat a feladatokat válasszuk feldolgozásra, amelyekről a gyerekeknek vannak előzetes ismereteik. Ha például senki sem ismeri a Nyolcvan nap alatt a Föld körül című történetet, akkor természetesen ezt példát ki kell hagyni, hiszen nem annak megismertetése a cél, hanem az, hogy a feladat kapcsán a gyerekek előhívassák a világ távoli tájairól szóló ismereteiket. Ugyanez a helyzet sportesemények, vagy más egyéb, a gyerekek

egy része által ismert, a világ távoli tájain zajló eseményekkel is. Fontos, hogy itt olyan tudásokra építsünk, amelyek az adott osztályban speciálisan vannak jelen.

A csoportok válasszanak a feladatok közül, de ha nevelési céljainknak jobban megfelel, irányíthatjuk közvetlenül is a feladatok elosztását. A célnak leginkább megfelelő az érdeklődés szerint alakuló csoportok szervezése, de működhetnek a szimpátián alapuló csoportok is.

A C variáció kivételével a feladatokhoz csoportonként egy, a kontinenseket ábrázoló kontúrtérkép szükséges.

P2 A MI VILÁGUNK

A csoportok felváltva adnak meg egy-egy helyszínt, amelyeket a világtérképen és a földgömbön is megkeresünk. Ezt addig folytatjuk, amíg a helyszínek el nem fogynak, vagy a rendelkezésünkre álló idő le nem telik.

Vegyük figyelembe, hogy a falitérkép más léptékű, mint a földrajzi atlasz, és a gyerekeknek is nehezebb megtalálni rajta a helyszíneket. A téri orientációs problémákkal küzdő gyerekek számára ez a feladat legtöbbször nehéznek bizonyul, ugyanakkor fejlesztőfeladatnak nem utolsó.

A helyszínek megkeresése a világtérképen és a földgömbön egyszerre is történhet. Ha van elegendő földgömbünk, akkor a csoportok már a csoportmunka során is kapjanak egyet-egyét.

Figyeljünk arra, hogy a csoportok közötti forgóban lehetőleg mindig más csoporttag válasszon helyszínt.

P3 IDŐZÓNÁK ÉS ÉGHAJLATI ÖVEK

A szöveg alapján a gyerekek értelmezik és átgondolják az időzónákról és az éghajlatról szóló ismereteket. A szöveget mindig használhatják.

A térképvázlatra közösen készítsék el az időzónák rajzát. Az éghajlati övezetesség rajzának elkészítése legtöbbször nem nehéz feladat, de a két féltekén ellentétesen jelentkező évszakokkal már gondok lehetnek. Nem baj, ha a gyerekek tévednek, segítsük őket a javításban. A tanulói munkafüzet ábrája alapján készítsünk el egy javítókulcsot, amely segítségével a csoportok maguk ellenőrizhetik, hogy helyesen oldották-e meg a feladatot. A feladat megoldása fejleszti az égtájakkal és a tájékozódással kapcsolatos ismereteket, és a témához kapcsolódó szakszövegek értelmezésében is segít. Mivel a szövegben sok szakkifejezés szerepel, a csoportmunka arra is kiváló, hogy a gyerekek megbeszéljék egymással azok jelentését, illetve segítsék egymást az értelmezésben.

A csoportok munkájának megfigyelése a pedagógus számára lehetőséget nyújt arra, hogy felmérje a gyerekek tudásszintjét az adott témában. A munka során tapasztalatról érdemes rövid feljegyzéseket készíteni, és a későbbiek során ezeket az egyéni fejlesztések tervezésénél figyelembe venni.

P4 ITT ÉLÜNK MI

A tudósítás tartalmi anyagainak összegyűjtése azért fontos, mert ez szolgáltat majd mintát a következő csoportfeladatok elvégzéséhez.

A tudósítás előadására felkérhetünk egy jól beszélő „gyerek riportert”, de ha úgy ítéljük meg, a mintát a pedagógus is előadhatja. Az előadás mindenképpen legyen élményszerű: használhatunk hozzá kellékeket is (pl. mikrofon, televízió képernyő stb.).

Ha úgy ítéljük meg, hogy az osztály eléggé kreatív, és nincs feltétlenül szükség a minta bemutatására, vagy már végeztek hasonló feladatokat, akkor ez a tevékenység el is hagyható.

Ha a csoportok gyorsan elkészülnek a feladattal, és maradt még kártya, újat húznak és tovább dolgoznak. Az egyik csoport a rólunk szóló tudósítást vállalja Itt élünk mi címmel.

A városok:

**Melbourne, Fokváros, New York, Buenos Aires,
San Francisco, Rio de Janeiro, Tokió, Kalkutta,
Honolulu, Mexikóváros, Dakar.**

P5 HELYSZÍNI TUDÓSÍTÁSOK

Anyaggyűjtés

A munkához csoportokat szervezünk. A gyerekek a következő városok nevét tartalmazó borítékok közül húzhatnak:

**Melbourne, Fokváros, New York, Buenos Aires, San Francisco,
Tokió, Kalkutta, Honolulu, Mexikóváros**

A városok megkereséséhez használják a földrajzi atlasz névmutatóját. A többi kérdésre a válaszok az atlasz tematikus térképeinek segítségével adhatók meg. Tartalmasabb lehet a feldolgozás, ha az anyaggyűjtéshez az iskolai könyvtárat és a gyerekek által hozott könyveket is felhasználjuk. Ha az iskolai könyvtár lehetővé teszi a szélesebb körben való anyaggyűjtést, akkor érdemes bővíteni a keresett adatok sorát (pl. az ország nemzeti lobogója, pénzneme, őslakói stb.). Ha van lehetőség az internet-használatra, akkor további kutatási témákat is kínálhatunk. Ebben az esetben viszont több időt kell szánni a tudósítás anyagának elkészítésére. Ha csak a földrajzi atlaszt használjuk az anyaggyűjtéshez, akkor egy-egy csoport legalább két helyszínről készítsen tudósítást.

A helyszíneket úgy választottuk ki, hogy a városok jellegzetes földrajzi adottságokkal rendelkezzenek. A déli félgömbön lévő helyszínek esetén mindig nehezebb az időjárással kapcsolatos kérdések megválaszolása. Ezt a szempontot vagy a feladatok elosztásánál vegyük figyelembe, vagy segítsük fokozottan a munkát.

P6 TUDÓSÍTÓNK JELENTI...

Szituációs játék

A csoportok tagjai készüljenek fel a tudósítások bemutatására. A szituáció az, hogy egy stúdióbeli műsorvezető kérdez, a helyszíni tudósító pedig folyamatosan beszél vagy a kérdésekre válaszol. A hallgatóság „betelefonálhat” és kérdezhet a tudósítótól.

